

IL-FATTI KROMJU VI

Madwar 900,000 ħaddiem fl-Unjoni Ewropeja huma stmati li huma esposti għall-hexavalent chromium (Cr(VI)). Studji ta' ħaddiema fil-produzzjoni tal-chromate, pigment li fih il-chromate u industriji tal-electroplating bil-kromju li kien isir qabel it-tmeninijiet juru rati ogħla ta' mortalità bil-kanċer tal-pulmun. Il-komposti kollha tal-hexavalent chromium (Cr(VI)) huma kklassifikati bħala karċinoġeni tal-Grupp 1 mill-Aġenzija Internazzjonali għar-Riċerka fuq il-Kanċer (IARC), jiġifieri huma karċinoġeni għall-bniedem. Ir-riskju li tiżviluppa kanċer tal-pulmun, tal-immieħer u tas-sinus jiżdied mal-ammont ta' Cr(VI) li jittieħed man-nifs u t-tul ta' żmien li l-ħaddiem ikun espost.

Fejn jinsabu r-riskji

L-espożizzjoni fil-post tax-xogħol isseħħ l-iktar fl-iwweldjar u tipi oħra ta' 'hot work' fuq l-istainless steel u metalli oħra li fihom il-kromju, waqt l-użu ta' pigmenti, spray paints u coatings u waqt il-plating baths bil-kromju. L-industriji fejn isseħħ l-espożizzjoni huma t-tarznari, fil-kostruzzjoni, tiswija u żebgħa ta' vetturi, trakkijiet, u ajruplani.

Iktar informazzjoni

Kromju VI huwa forma tal-element metalliku tal-kromju. Huwa ġeneralment prodott minn proċess industrijali. Il-metall tal-kromju huwa miżjud ma' alloy tal-azzar biex tiżdied is-saħħa u r-reżistenza għall-korrużjoni. Sorsi prinċipali ta' espożizzjoni tal-ħaddiema għal Cr(VI) iseħħu waqt 'hot work' bħalma huma l-iwweldjar fuq azzar li fih il-metall tal-kromju u abrasive blasting, xkatlar u tħin ta' materjali miksija bil-Cr(VI). Il-komposti tal-Cr(VI) jistgħu jintużaw bħala pigmenti fiż-żebgħa, fil-linka u fil-plastik. Jista' jintuża wkoll bħala aġent kontra l-korrużjoni miżjud ma' żebgħa, primers u surface coatings oħra.

Il-chromic acid li fih il-Cr(VI), huwa wżat għal electroplating ta' partijiet tal-metall bil-kromju biex jipprovdi kisi dekorattiv jew protettiv. L-espożizzjoni għal Cr(VI) isseħħ permezz tan-nifs, ingestjoni fl-ikel jew fl-ilma, jew f'kuntatt dirett tal-prodott mal-ġilda.

Kif tista' tkun affettwat

Inalazzjoni ta' livelli għoljin ta' Cr(VI) jista' jikkawża sintomi bħal immieħer iqattar, għatis, sogħla, ħakk u sensazzjoni ta' ħruq. Espożizzjoni ripetuta jew fit-tul tista' tikkawża l-iżvillupp ta' grieħi fl-immieħer u li jistgħu jwasslu biex wieħed jinfaraġ u ssir ħsara lis-septum nażali. Xi impjegati jsiru allergiċi għall-kromju VI, u espożizzjoni għal prodotti li fihom dan il-metall iwassal għal ħruq ta' sintomi tal-ażma. Espożizzjoni fit-tul għal Cr(VI) fl-arja tista' tikkawża kanċer tal-pulmun.

Il-perjodu latenti bejn l-espożizzjoni u l-kanċer tal-pulmun relatat mal-kromju VI jista' jkun sa 20 sena.

X'tista' tagħmel

L-aħjar soluzzjoni hija li tiġi kkontrollata l-espożizzjoni permezz ta' kontrolli ta' eliminazzjoni, sostituzzjoni jew inġinerija, per eżempju bl-użu ta' materjal jew proċess inqas tossiku, bħall-torċ tal-iwweldjar ipprovdut bl-estrazzjoni u l-użu ta' sistemi ta' ventilazzjoni xierqa. Il-ħaddiema għandhom ikunu jafu l-mod xieraq biex iwettqu xogħol sabiex jimminimizzaw l-espożizzjoni tagħhom u biex jimmassimizzaw l-effettività tal-kontroll. L-użu ta' tagħmir protettiv personali għandu jsegwi miżuri li jikkontrollaw l-espożizzjoni fuq il-post tax-xogħol

Referenzi: RIVM, OSHA, IARC, European Commission, Arbeidstilsynet